

Jaarprogramma Helder handhaven

2023

Uitgave

Vastgesteld door burgemeester en wethouders op 21 februari 2023

Bekendgemaakt aan de raad op 1 maart 2023

Inhoudsopgave

1. Onze visie op handhaving	3
2. Prioriteiten en doelen	4
3. Handhavingsdoelen en ambities	6
3.1 Bestemmingsplan	7
3.2 Milieu	11
3.3 Bouwen, slopen en brandveiligheid	19
3.4 Kinderopvang	24
3.5 Huisvestingswet- en verordening	25
3.6 Drank- en horecawet	26
3.7 APV Terschelling	27
3.8 Openbare orde en veiligheid	29
4. Samenwerking en afstemming	30
4.1 Samenwerkingsprojecten (provinciale en landelijke prioriteiten)	30
4.2 Afstemming met het openbaar ministerie	30
5. Overige zaken	31
5.1 Toezicht door VTH Pool Harlingen-Terschelling, de FUMO, de veiligheidsregio, de directeur van de GGD en de eigen vakafdeling team publiek	31
5.2 Mandaat	31
5.3 Toezicht en handhaving basistaken milieu	31

1. Onze visie op handhaving

Onze visie op het handhaven van regels baseren we op vertrouwen geven en terugkrijgen. Maar ook op verantwoordelijkheid nemen, afspraken nakomen en duidelijk handelen. We geven vertrouwen aan de inwoners en ondernemers van Terschelling. Maar we verwachten ook vertrouwen terug. Afspraken komen we na en we communiceren actief over nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier willen wij een betrouwbare partner zijn. En we verwachten ook dat onze inwoners en ondernemers dat zijn. Als zij hun verantwoordelijkheid nemen om de regels te kennen en op te volgen, trekken wij ons terug. Wanneer de grenzen van regelgeving worden overschreden, treden wij op. Door duidelijk en consequent de afspraken te volgen, is voor iedereen duidelijk waar wij als gemeente voor staan en wat u van ons kunt verwachten. Daarbij sluiten wij de ogen niet voor specifieke omstandigheden: waar maatwerk nodig is, leveren wij dat.

Regels die vaak worden overtreden en waarvan overtreding ook grote nadelige gevolgen voor de leefomgeving heeft, handhaven wij als eerste. Deze regels hebben van ons prioriteit 1 en 2 gekregen. Regels die minder vaak worden overtreden of waarvan overtreding minder ernstig is, handhaven wij later. Deze regels hebben van ons prioriteit 3 en 4 gekregen.

Hierop geldt een uitzondering. Als iemand een verzoek tot handhaving indient van een regel waaraan wij een lagere prioriteit hebben toegekend, dan behandelen wij dat verzoek toch. Dat moeten wij doen volgens de geldende rechtspraak.

De prioriteiten zijn ontstaan vanuit een risicoanalyse en zijn vastgelegd in de beleidsnota 'Helder handhaven'. Daarnaast geldt dat wij bij onverwachte illegale activiteiten op advies van de

vakafdeling kunnen besluiten deze activiteiten ook aan te pakken.

De raad stelt jaarlijks de begroting vast. Daarin wijst de raad onder andere een budget aan het college toe voor de handhaving van rechtsregels. Daar hoort bij dat de raad vooraf door het college wordt geïnformeerd over de geplande handhavingsacties. Met het programma laat het college bovendien aan de inwoners en ondernemers van Terschelling zien dat niet alleen op papier gehandhaafd wordt, maar dat we dit in de praktijk ook doen. Met het jaarprogramma blijven we binnen het budget dat voor handhaving beschikbaar is in de begroting.

Regels dienen een algemeen belang. De wetgever, waaronder de gemeenteraad, wil er via die regels voor zorgen dat haar beleidsstandpunten in de praktijk uitgevoerd kunnen worden. Zonder rechtsregels kunnen we, in het uiterste geval, niets afdwingen. Handhaven van die regels maakt dat het gewenste beleid werkelijkheid wordt. We laten zien dat we het algemeen belang met handhaving dienen als we daarvoor vooraf duidelijkheid geven.

In het jaarprogramma handhaving hebben wij de prioriteiten en de handhavingsdoelen in acties uitgewerkt. In dit programma besteden we ook aandacht aan de handhaving van de beleidsregels 'schuilgelegenheid voor landbouwhuisdieren bij hobbyboeren' en aan de zogenaamde 'kleine ergernissen' in de openbare ruimte. Voorbeelden hiervan zijn:

- Honden- en paardenpoep op de stoep en op straat;
- Fout geparkeerde auto's en fietsen;
- Rommel op de stoep en op straat;
- Fout geparkeerde caravans/aanhangers
- Fietsen in de voetgangerszone.

2. Prioriteiten en doelen

Niet alle regels waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, kunnen wij handhaven met de middelen die wij hebben. We willen uit de begroting ook andere belangrijke onderwerpen kunnen betalen, zoals het vernieuwen van onze wegen, fietspaden en riolering. Dat betekent dat wij keuzes hebben gemaakt. Hieronder leest u onze prioriteiten voor 2023.

Gekozen handhavingsprioriteit	Prioriteit
Bestemmingsplan en beheersverordening	
• Aanpak recreatief gebruik van woningen, bestemd voor permanente bewoning	1
• Schuilgelegenheden landbouwhuisdieren bij hobbyboeren	1
• Verbod om recreatiewoning permanent te (laten) bewonen	2
Milieu	
• Horecabedrijven geluid	1
• Verbod om zonder omgevingsvergunning een inrichting op te richten of te veranderen	1
• Verkoop consumentenvuurwerk tijdens jaarwisseling	2
• Exploitatie sportcomplex	4
• Exploitatie transport- en overslag	4
• Exploitatie woon- en verblijfsgebouwen	4
• Exploitatie autospuiterij	4
• Exploitatie inzameling afval	2
• Exploitatie autoherstelbedrijf	4
Bouwen, gebruik, (brand)veiligheid en slopen	
• Verbod om een bouwwerk, gebouwd vóór 1-1-1994, zonder gecertificeerde asbestverwijderaars (deels) te slopen (het slopen zonder melding en slopen zonder omgevingsvergunning)	1
• Verbod om zonder omgevingsvergunning voor brandveiligheid een gebouw in gebruik te nemen	1
• Bouwbesluit: veiligheid/gezondheid en energiezuinigheid	1
• Verbod om zonder omgevingsvergunning een gebouw te bouwen waarin veel mensen verblijven/aanwezig zijn	2
• Verbod om zonder omgevingsvergunning een gebouw te (ver)bouwen of afwijkend te gebruiken	1
• Verbod om zonder omgevingsvergunning een beschermd monument te wijzigen of te slopen	2
• Verbod om gebouwen, open erven of terreinen te verwaarlozen (uit oogpunt van veiligheid en uiterlijk aanzien)	2
• Gebod eigenaar/gebruiker om bestaand bouwwerk of terrein in veilige staat te houden	2
Wet kinderopvang en peuterspeelzalen	
• Verbod om een kindercentrum of gastouderbureau zonder schriftelijke toestemming te mogen exploiteren	2
• Verbod om een peuterspeelzaal zonder schriftelijke toestemming te mogen exploiteren	2

Gekozen handhavingsprioriteit	Prioriteit
Drank- en Horecawet <ul style="list-style-type: none"> • Verbod om een horecabedrijf of een slijterij voor het publiek geopend te houden als niet een leidinggevende aanwezig is die vermeld staat op de vergunning • Verbod om zonder vergunning een horecabedrijf of slijterij uit te oefenen • Verbod voor horeca- of slijterijondernemers om verkoopautomaten aanwezig te hebben, waaruit klanten zelf alcoholhoudende dranken kunnen kopen. • Verbod tot het bieden van de mogelijkheid bestellingen te doen voor en aflevering van sterke drank aan particulieren. Dit verbod geldt niet voor legale slijterijen en particuliere cateringbedrijven. • Alcohol schenken aan een minderjarige 	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p>
Huisvestingswet en huisvestingsverordening <ul style="list-style-type: none"> • Verbod om zonder huisvestingsvergunning een woning beneden de kooprijsgrens te kopen en te bewonen of om zonder huisvestingsvergunning een woning beneden de huurrijsgrens te huren • Verbod om zonder vergunning woonruimte aan de bestemming tot wonen te onttrekken 	<p>1</p> <p>2</p>
APV Terschelling <ul style="list-style-type: none"> • Kleine ergernissen in de openbare ruimte Voorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> • Honden- en paardenpoep op de stoep en op straat; • Fout geparkeerde auto's en fietsen; • Rommel op de stoep en op straat; • Fietsen in voetgangerszones; • Fout geparkeerde caravans/aanhangers. 	<p>1</p>
Openbare orde en veiligheid	<p>1</p>

Prioriteiten stellen en handhavingsdoelen stellen is niet hetzelfde. Prioriteiten stellen betekent wat wij (gaan) handhaven, maar zegt nog niet wat wij met handhaving van een regel willen bereiken. In hoofdstuk 3 leest u wat onze handhavingsdoelen en ambities zijn voor de gekozen handhavingsprioriteiten.

3. Handhavingsdoelen en ambities

In het vorige deel hebben wij uitgelegd wat wij in 2023 gaan handhaven (prioriteiten). Hieronder leest u wat wij met de handhaving willen bereiken (de doelen) en wat wij daarvoor doen in 2023 (ambities en inspanningen).

3.1 Bestemmingsplan

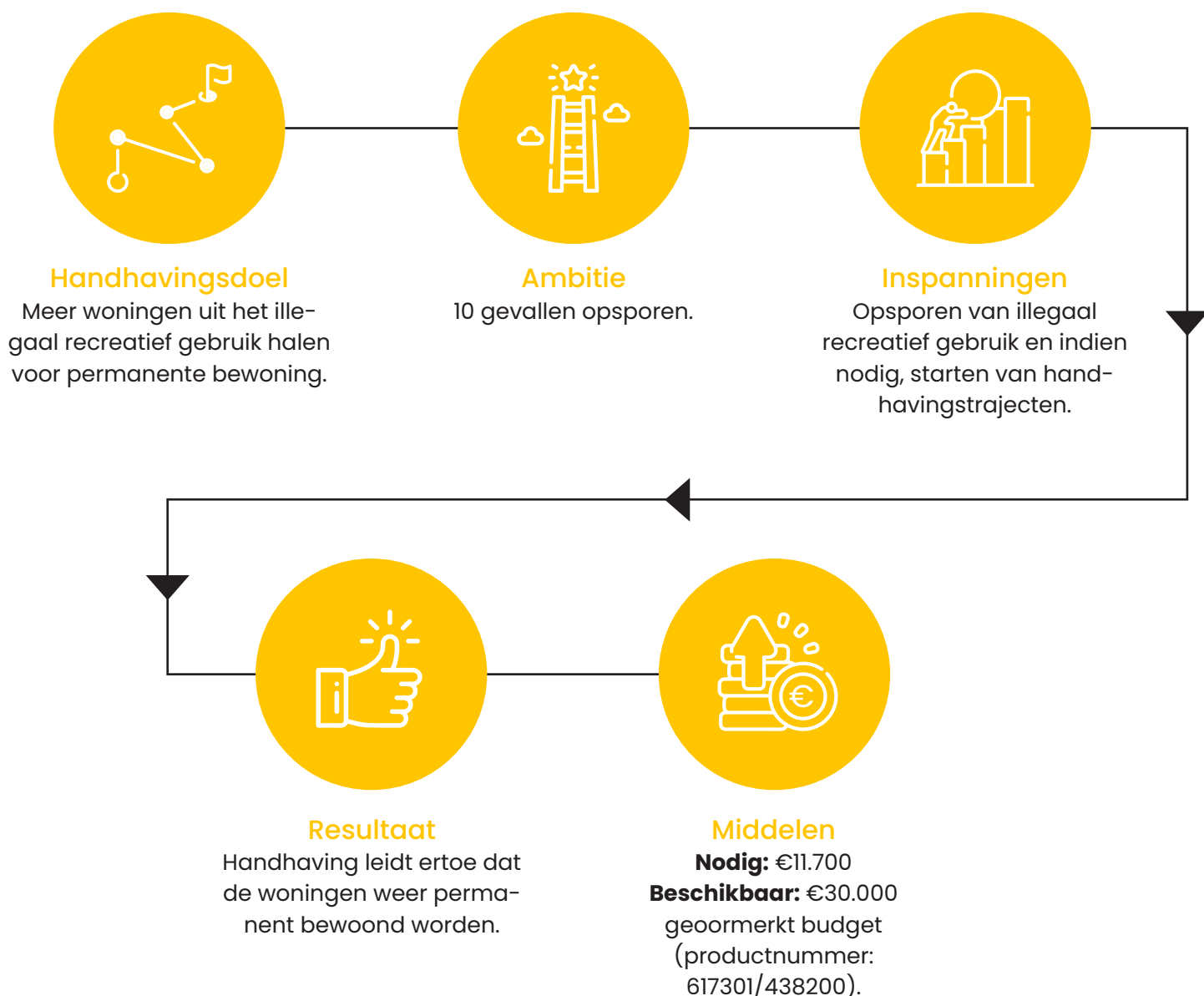
Verbod recreatief gebruik woningen, bestemd voor permanente bewoning

In de Woonvisie Terschelling is een relatie gelegd met de handhaving van illegaal recreatief gebruik van woningen, bestemd voor permanente bewoning. De woningmarkt is het meest gebaat bij het geven van prioriteit van aanpak van illegaal recreatief gebruik die, na handhaving, beschikbaar kunnen komen voor lage en middeninkomens.

De Woonvisie is de basis voor het maken van afspraken met particulieren en de woningcorporatie over nieuwbouw van woningen en met de provincie over het scheppen van woningbouwruimte.

Achterliggende gedachte verbod

Beschikbaar houden van woonruimte voor eilanders.

Toelichting op verbod tot recreatief gebruik van permanent bestemde woningen

Onder 'aanpakken' verstaan wij in de 1e plaats: bureauonderzoek. Dit bureauonderzoek omvat het samenstellen van dossiers op basis van gegevens uit verschillende database en gemeentearchief: het verzamelen van bewijs. In de 2e plaats verstaan we onder 'aanpakken' het bekendmaken van de regels over wat wel en niet mag rondom het recreatief mogen gebruiken van een woning, bestemd voor permanente bewoning. En in de 3e plaats valt ook de daadwerkelijke handhaving onder 'aanpakken': welke verdere stappen nemen wij als spontane naleving van de regels achterwege blijft. Bijvoorbeeld welke hersteltermijn geboden wordt om het onrechtmatig bewonen, zonder het verschuldigd raken van een dwangsom, te beëindigen. Als bij 10 gevallen die opgespoord kunnen worden, een handhavingstraject wordt gestart vanaf het moment van 1e aanschrijving tot en met behandeling bij de bezwaarschriftencommissie, kost dat € 23.400.

Verbod permanente bewoning van recreatiewoningen

Achterliggende gedachte verbod

De achterliggende gedachte is dat de raad permanente bewoning in recreatiegebieden wil tegengaan. Het ruimtelijk beleid is enerzijds gericht op het bundelen van wonen, werken en voorzieningen in de dorpen en buurtschappen en anderzijds op recreëren (rust en ruimte) in de gebieden met recreatiewoningen, zoals: West aan Zee, Formerum aan Zee, Formerum – Noord, Midsland aan Zee en Midsland – Noord.

Deze scheiding is gemaakt omdat permanente bewoning tot meer woon- en werkverkeer en

verdichting van een gebied leidt, dan recreatieve bewoning. Verder zorgt het toestaan van permanente bewoning van recreatiewoningen voor een afname van het aantal beschikbare recreatiewoningen voor toerisme. Hierdoor ontstaat er elders op het eiland een vervangende behoefte aan recreatiewoningen.

Personen van de wal verhuizen naar Terschelling, schrijven zich in in de basisregistratie personen en gaan permanent in hun recreatiewoning wonen.

Toegestaan beperkt aantal schuilgelegenheden voor dieren van hobbyvoeren

Achterliggende gedachte

Een open landschap behouden in het polder- en duingebied.

Handhavingsdoel

Beëindiging van illegaal geplaatste schuilgelegenheden.

Ambitie

Voorkomen van illegale schuilgelegenheden.

Inspanningen

Uitvoeren van controles en indien nodig, starten van handhavingstrajecten.

Resultaat

Handhaving leidt ertoe dat open landschap van polder wordt behouden.

Middelen

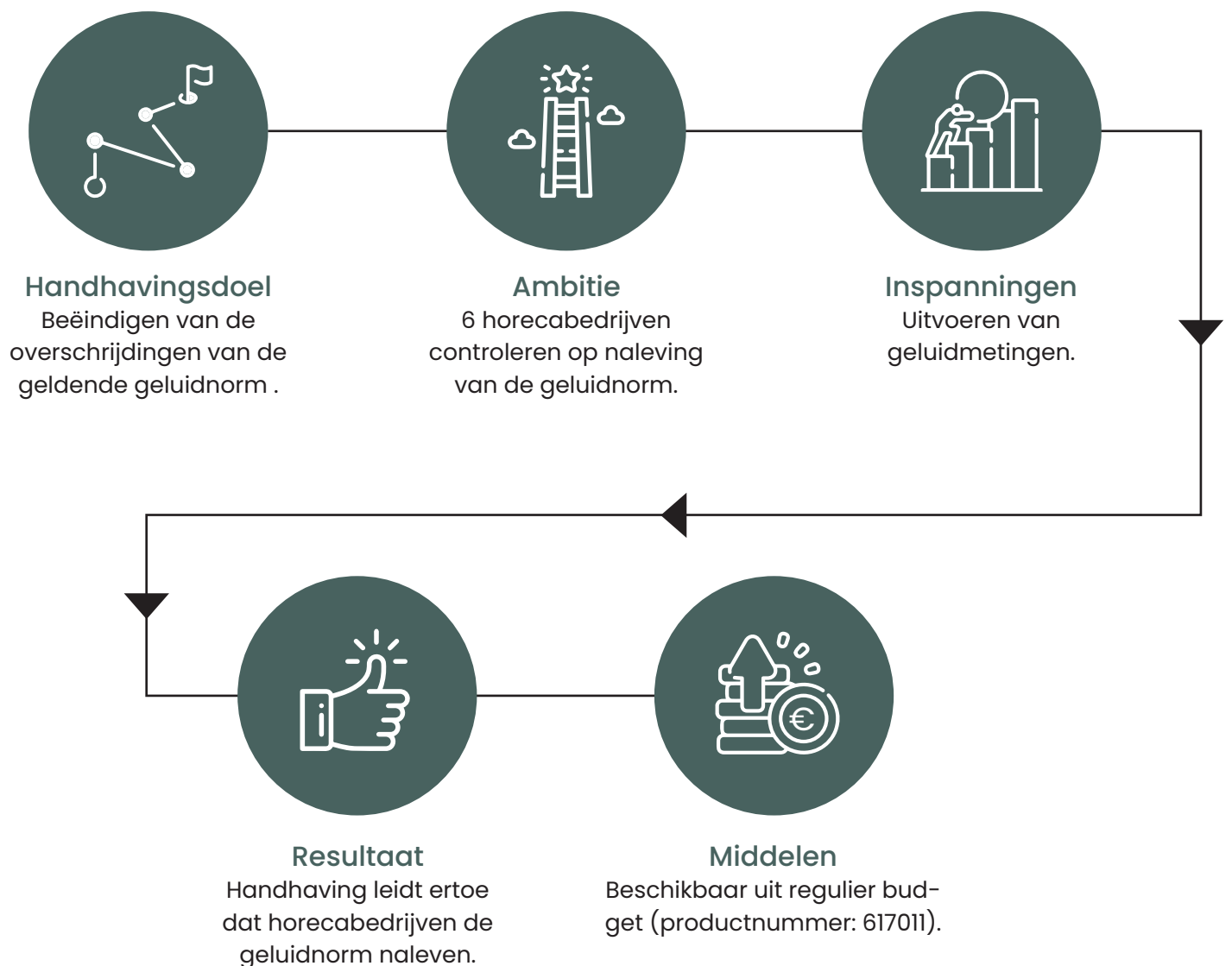
Bekostigd uit regulier budget:
productnummer: 617011.

3.2 Milieu

Aanpak geluidoverlast horecabedrijven

Achterliggende gedachte

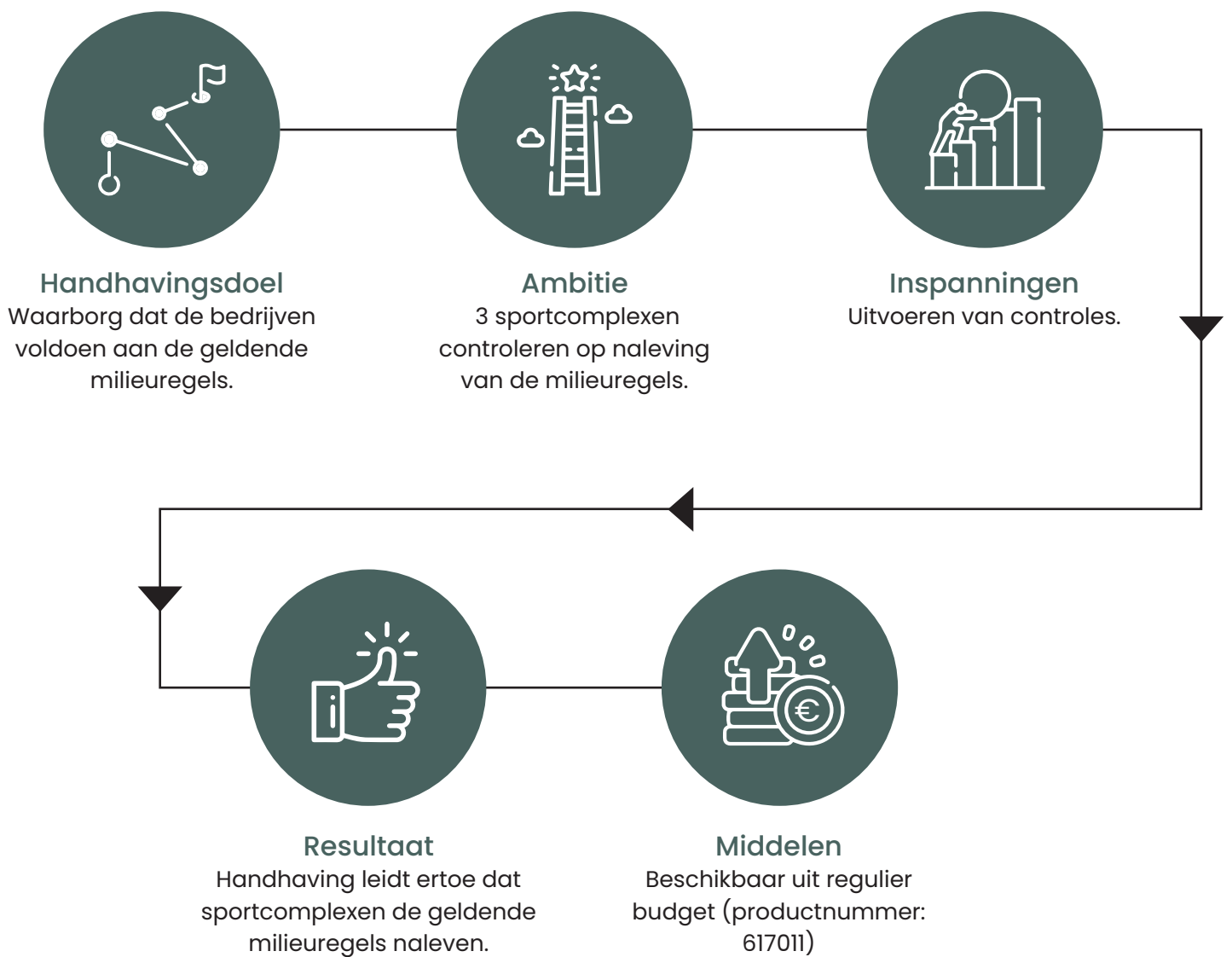
De omgeving beschermen tegen te veel geluidoverlast als gevolg van de overschrijding van de landelijk geldende geluidsnorm door horecabedrijven. Deze geluidsnorm staat in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Exploitatie sportcomplex

Achterliggende gedachte

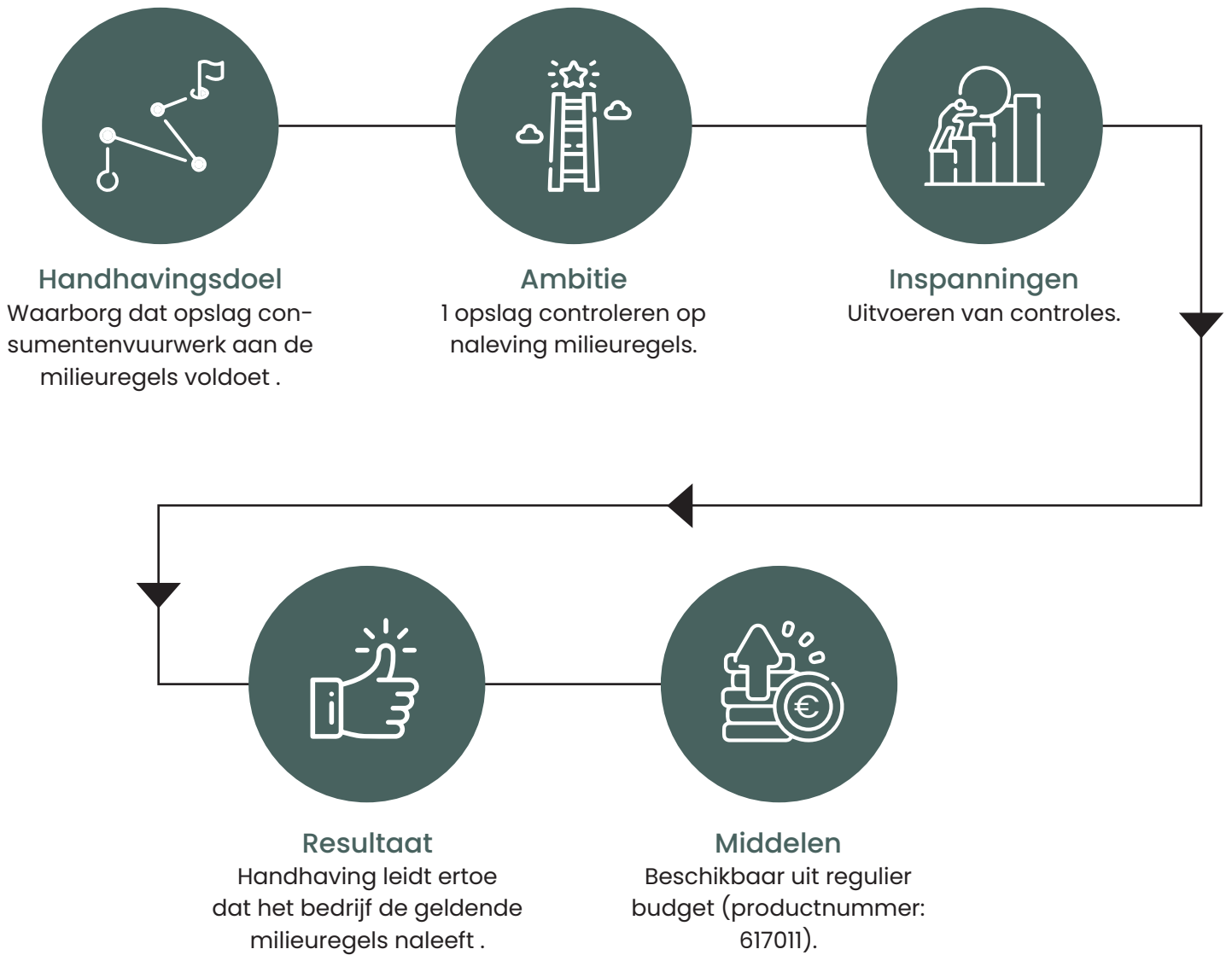
Energiebesparing door milieuverantwoorde exploitatie van sportcomplexen.

Opslag consumentenvuurwerk

Achterliggende gedachte

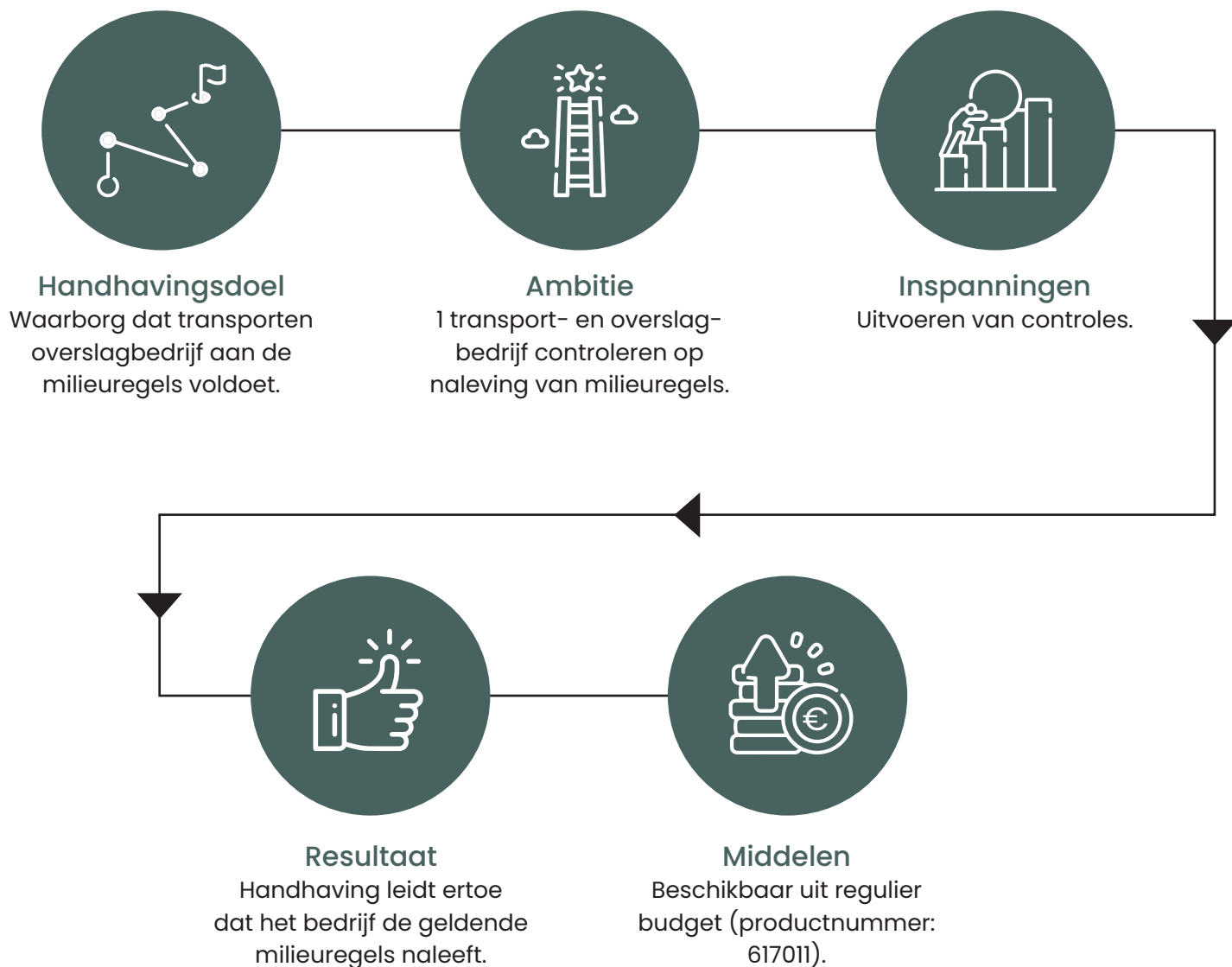
Milieuverantwoorde exploitatie van de opslag van consumentenvuurwerk.

Exploitatie transport- en overslagbedrijf

Achterliggende gedachte

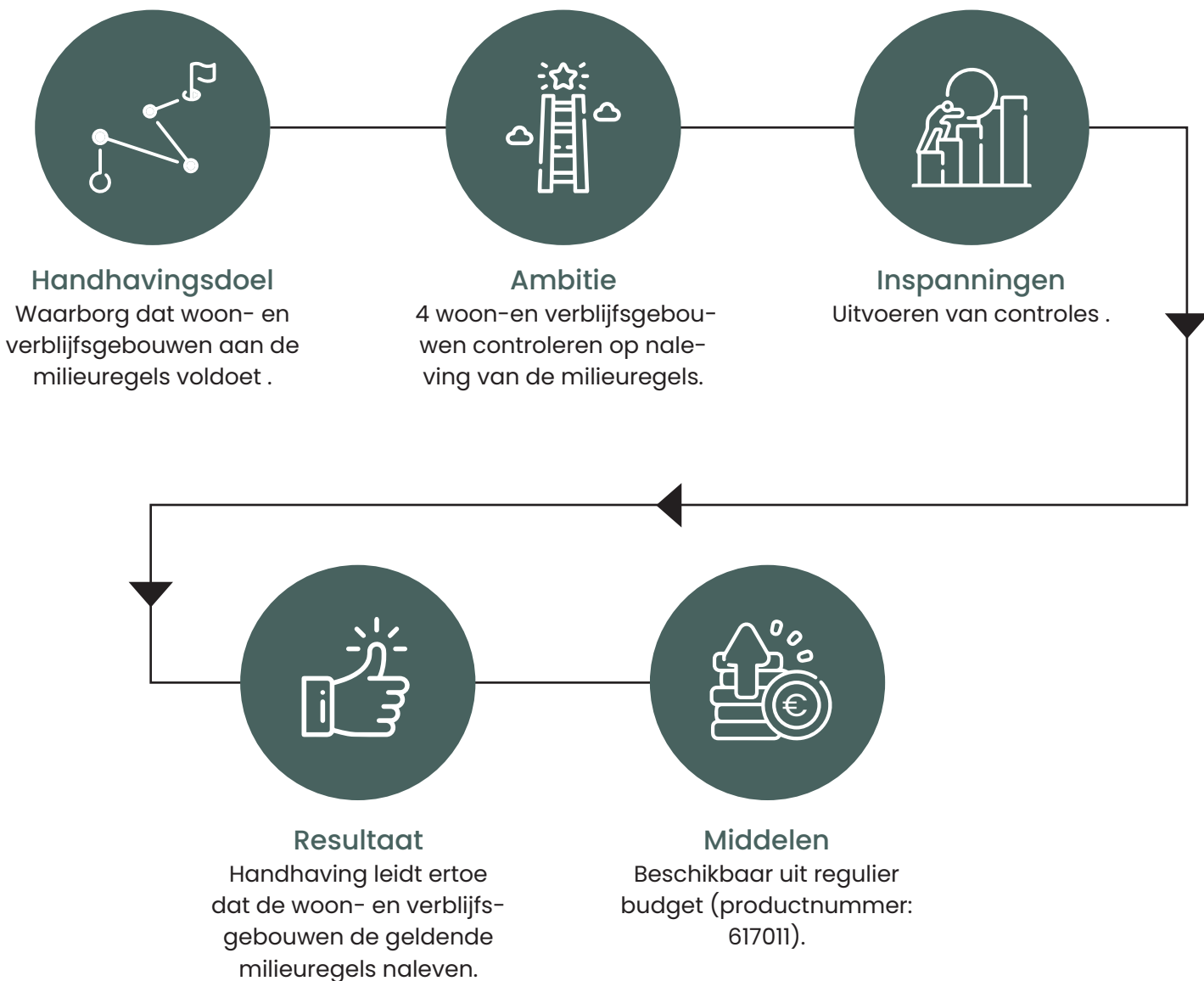
Milieuverantwoorde exploitatie van transport- en overslagbedrijven.

Exploitatie woonverblijfsgebouw

Achterliggende gedachte

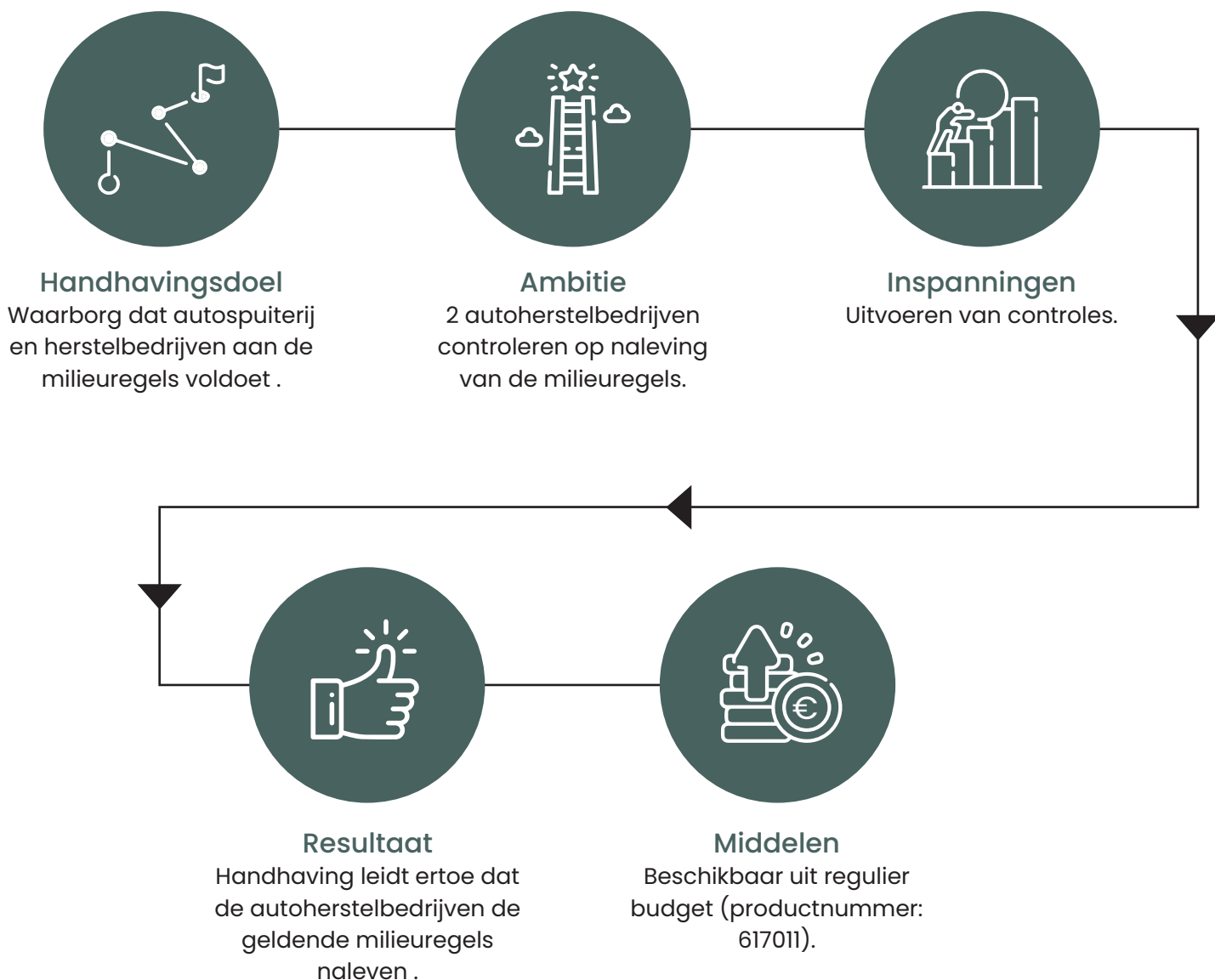
Milieuverantwoorde exploitatie van woon- en verblijfsgebouwen (energiebesparing).

Exploitatie autospuiterij en herstelbedrijf

Achterliggende gedachte

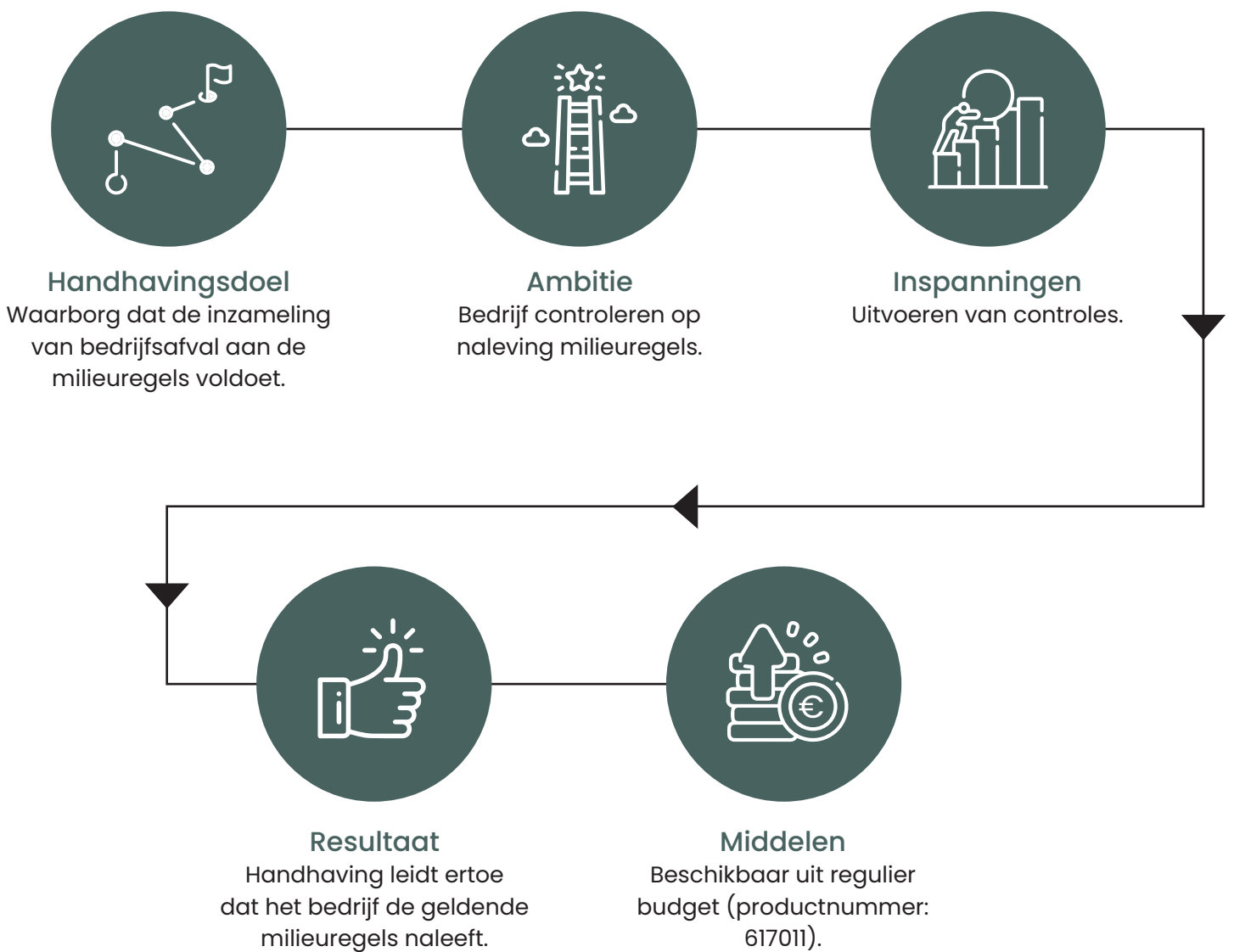
Milieuverantwoorde exploitatie van autospuiterijen en herstelbedrijven.

Inzameling van afval

Achterliggende gedachte

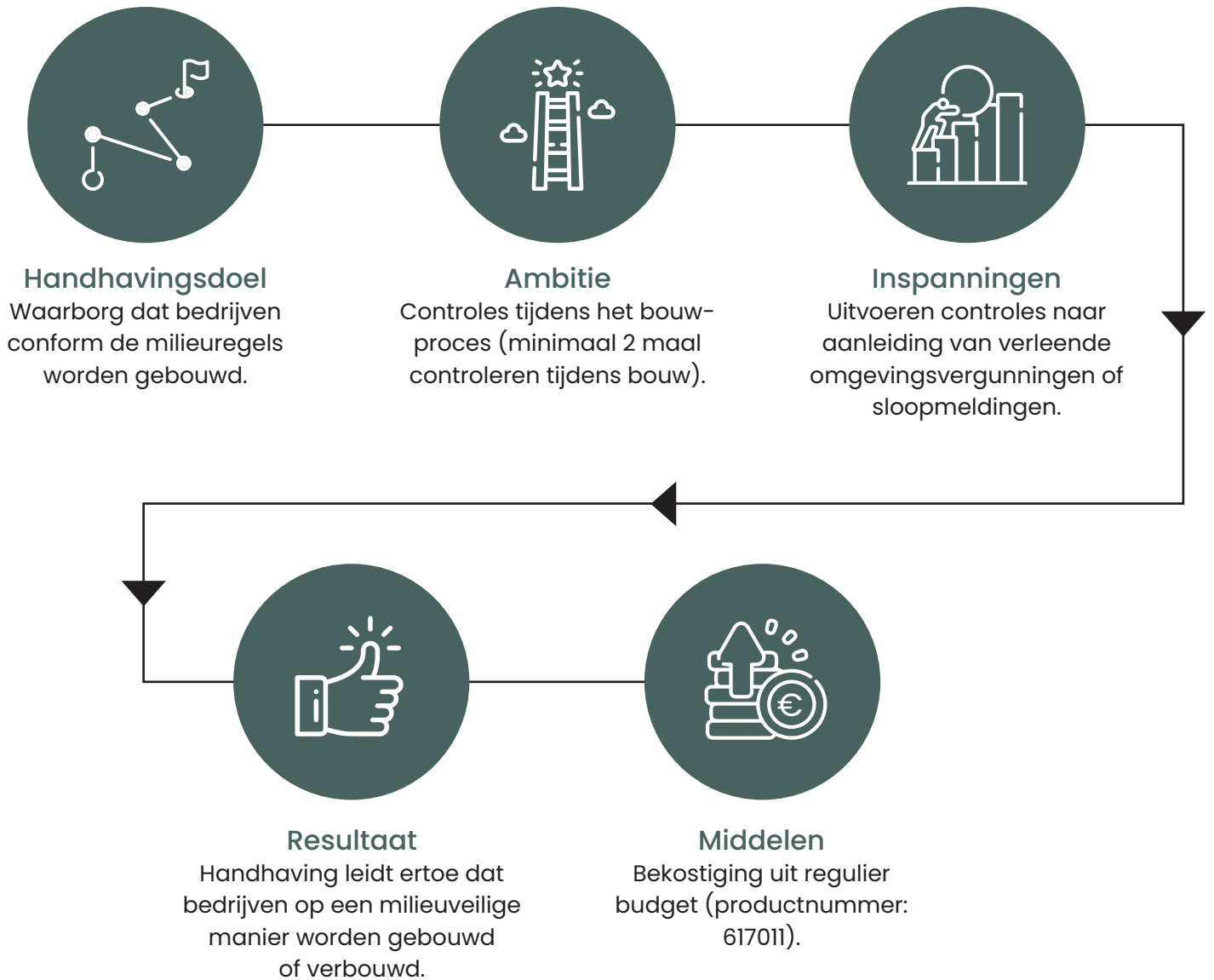
Milieuverantwoorde exploitatie van de inzameling van afval.

Verbod oprichten of veranderen van een bedrijf zonder milieuvergunning

Achterliggende gedachte

Waarborgen dat bedrijven milieuvriendelijk worden gebouwd.

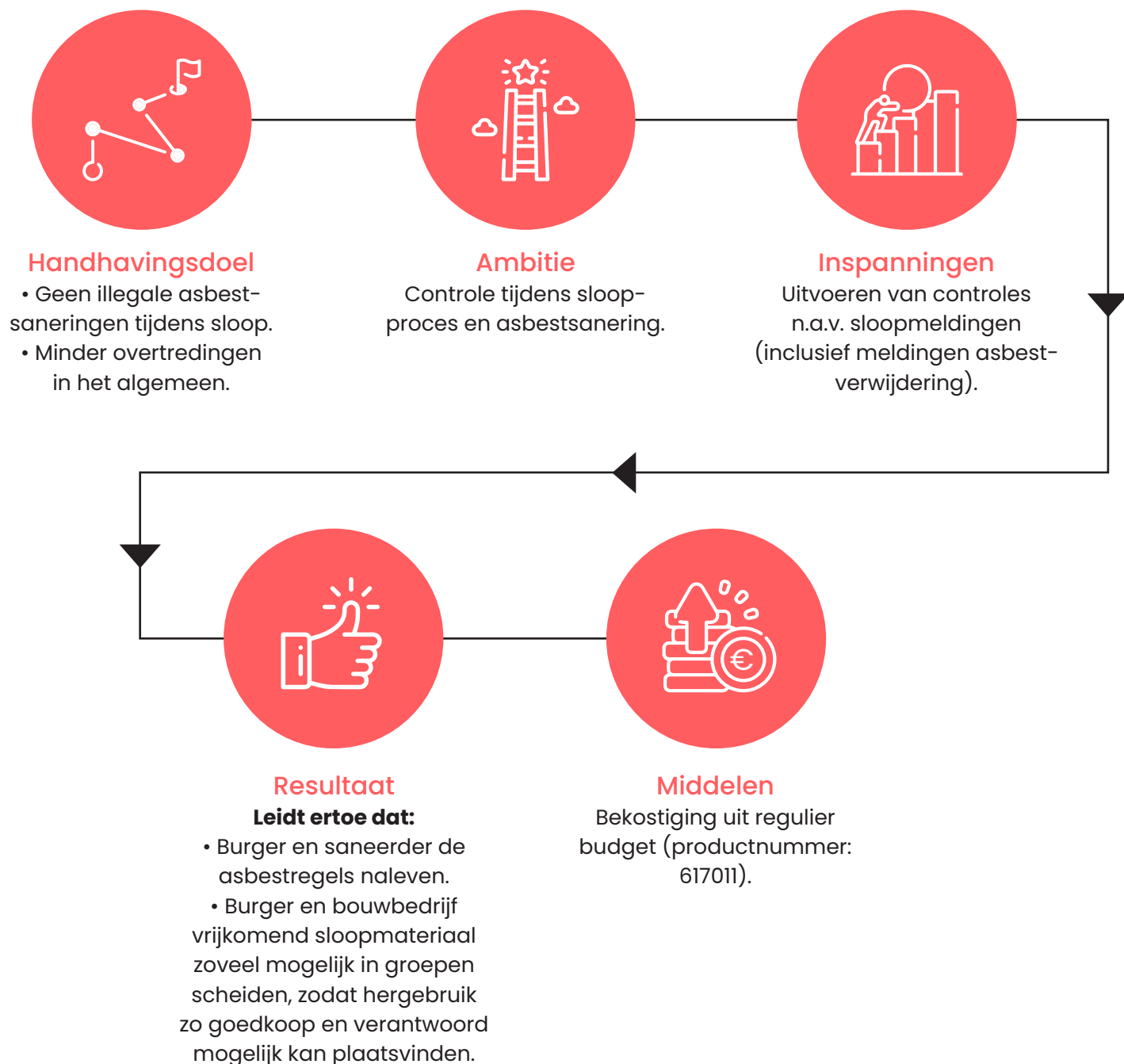
3.3 Bouwen, slopen en brandveiligheid

Slopen en asbest

Achterliggende gedachte

Asbest: De omgeving beschermen tegen asbestverontreiniging.

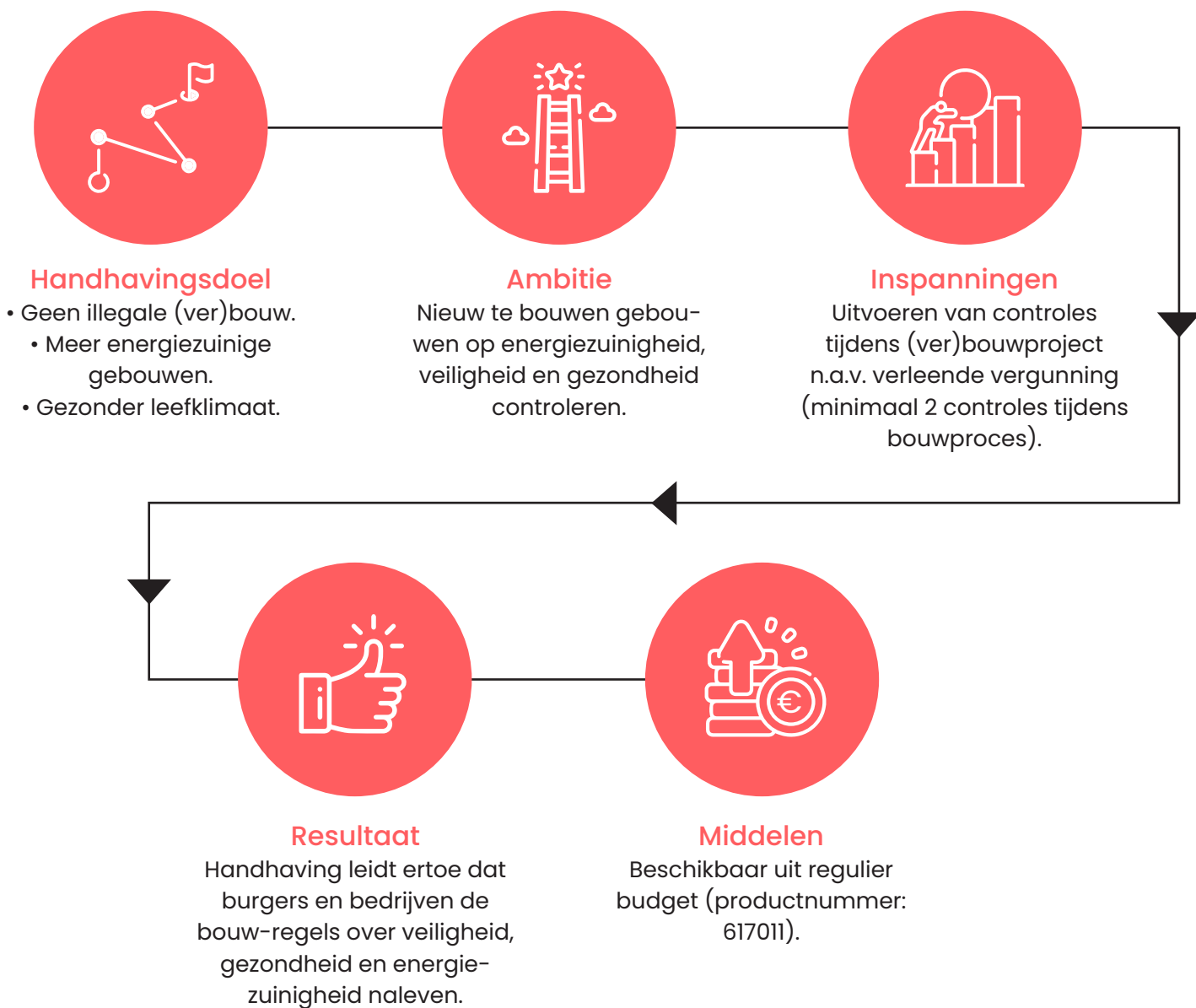
Slopen: Materialen zoveel mogelijk hergebruiken.

Bouwen

Achterliggende gedachte

Een gezond klimaat realiseren in gebouwen en waarborgen dat gebouwen zo duurzaam mogelijk worden gebouwd.

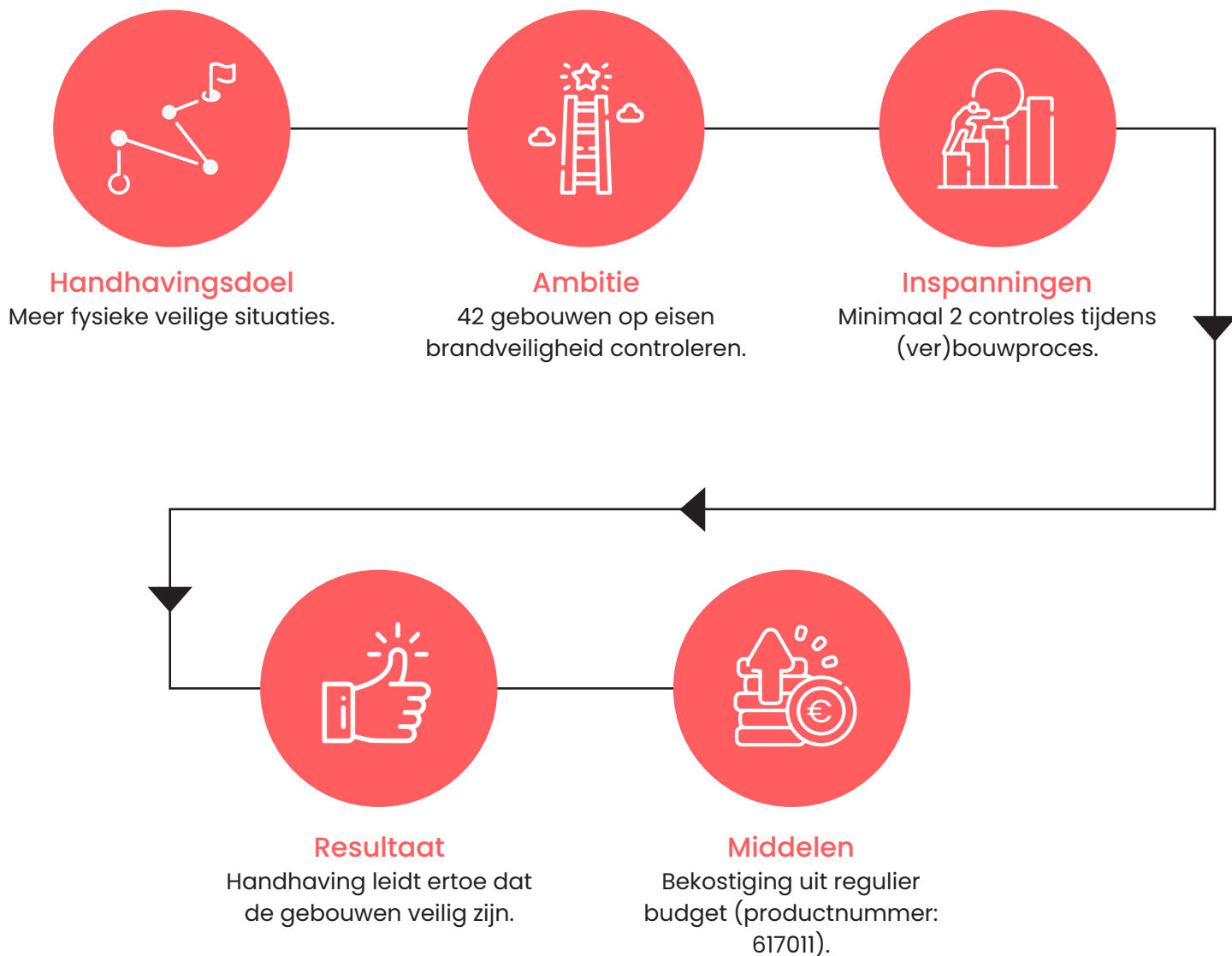
(brand)Veilig gebruik van gebouwen

Achterliggende gedachte

Waarborgen dat gebouwen veilig en overeenkomstig de bestemming gebruikt worden.

Waarborgen dat er conform de veiligheidseisen uit het Bouwbesluit wordt gebouwd.

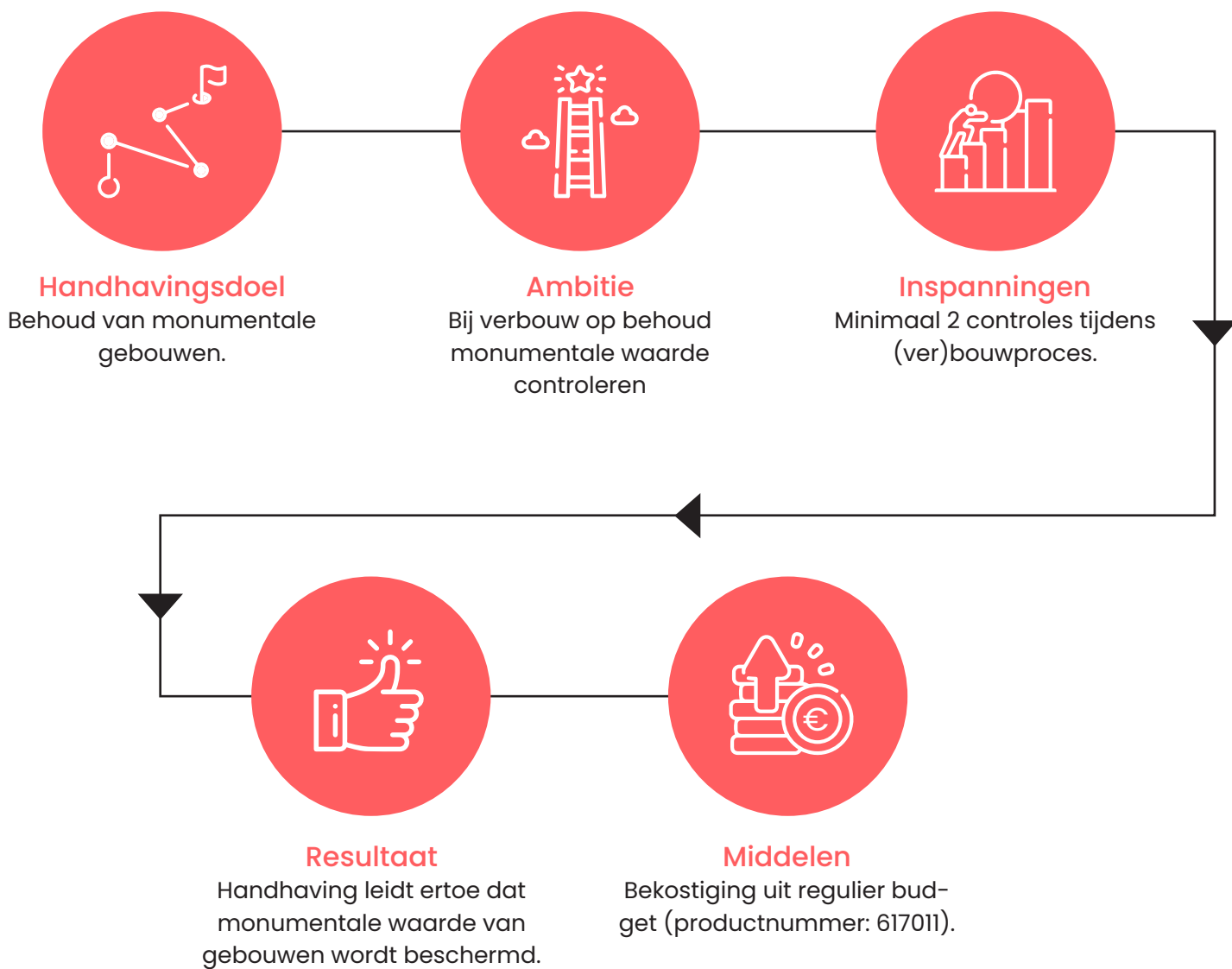
De Brandweer Fryslân controleert jaarlijks een aantal gebouwen op basis van de door hen opgestelde risicoanalyse.

Verbod wijzigen of slopen monumentaal gebouw zonder omgevingsvergunning

Achterliggende gedachte

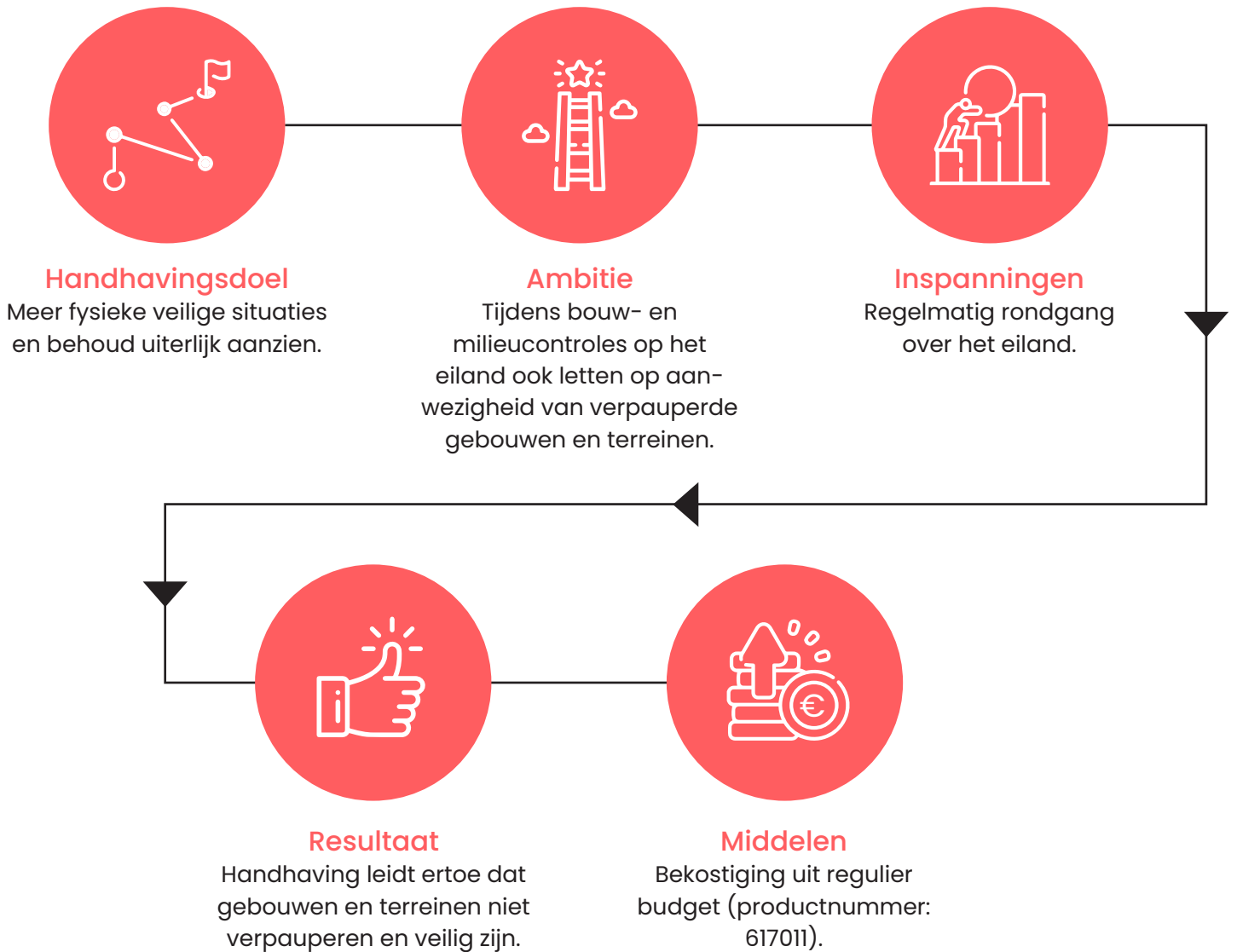
Waarborgen dat de monumentale waarde van gebouwen niet wordt aangetast of vernietigd.

Verbod verwaarlozen gebouwen, open erven of terreinen

Achterliggende gedachte

Waarborgen dat gebouwen, erven en terreinen niet verpauperen of een gevaar vormen voor de veiligheid.

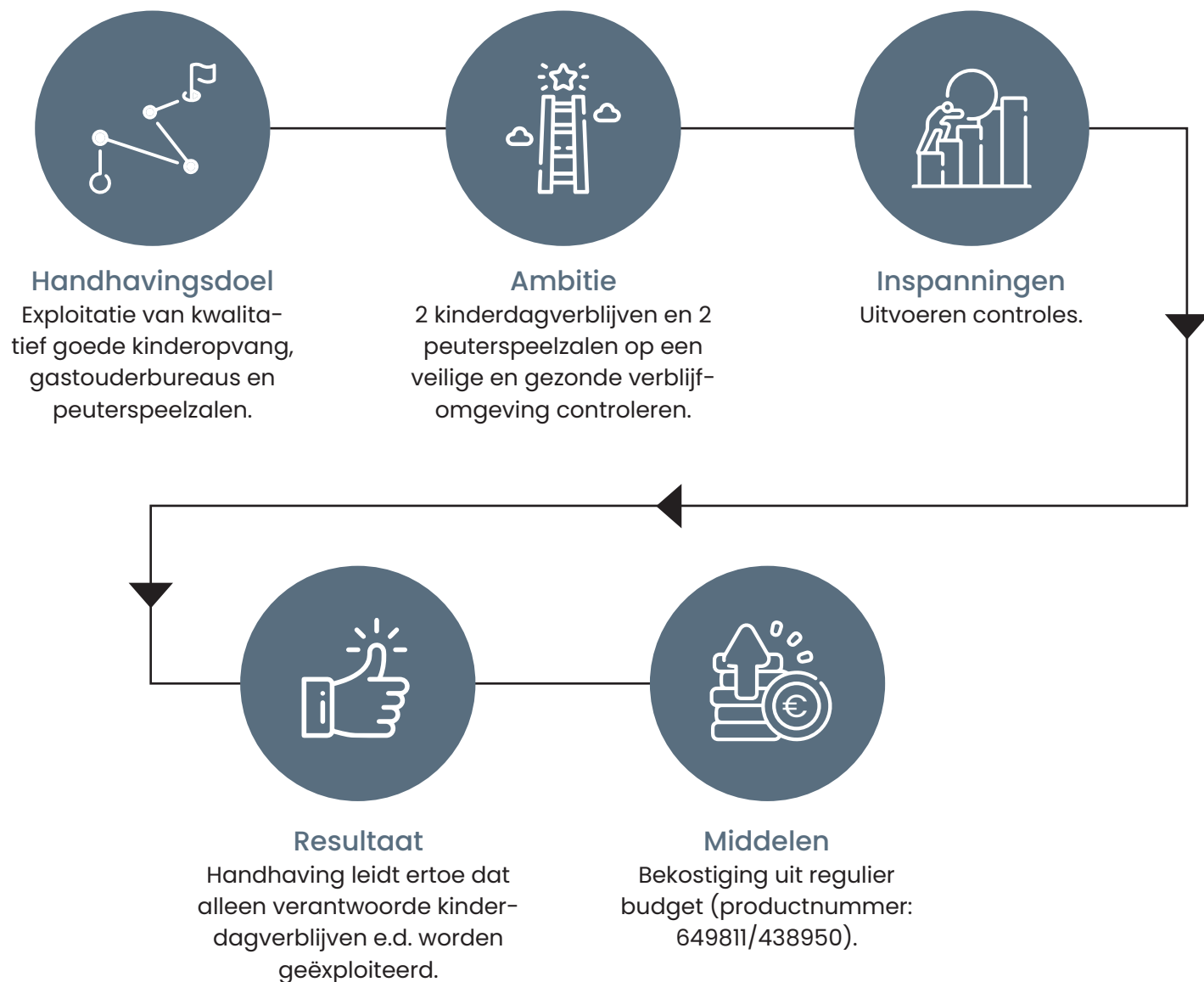

3.4 Kinderopvang

Verbod exploitatie kinderopvang e.d. zonder schriftelijke toestemming

Achterliggende gedachte

Zorgen voor een verantwoorde opvang voor kinderen. Dit is een opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

3.5 Huisvestingswet- en verordening

Huisvestingswet en huisvestingsverordening

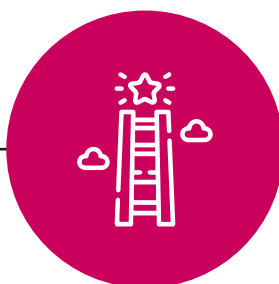
Achterliggende gedachte

Het aantal beschikbare woningen voor eilanders vergroten door illegale woningonttrekking tegen te gaan.

Handhavingsdoel

Vergroten van aantal beschikbare woningen voor eilanders.

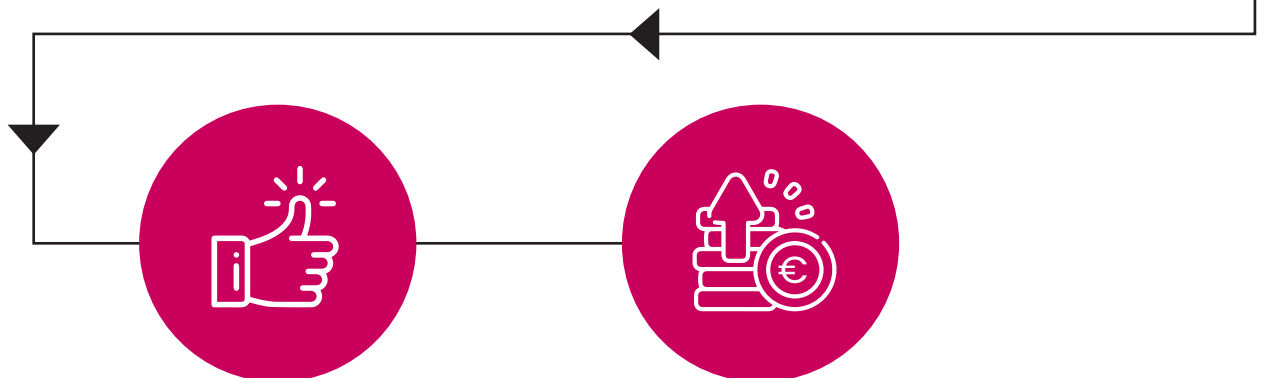
Ambitie

- Behoud van betaalbare woningen.
- tabiele woningvoorraad.

Inspanningen

Toezicht op naleving van het verbod vindt plaats bij inschrijvingen in de BRP.

Resultaat

Handhaving leidt ertoe dat illegale onttrekking van woonruimte beëindigd of voorkomen wordt.

Middelen

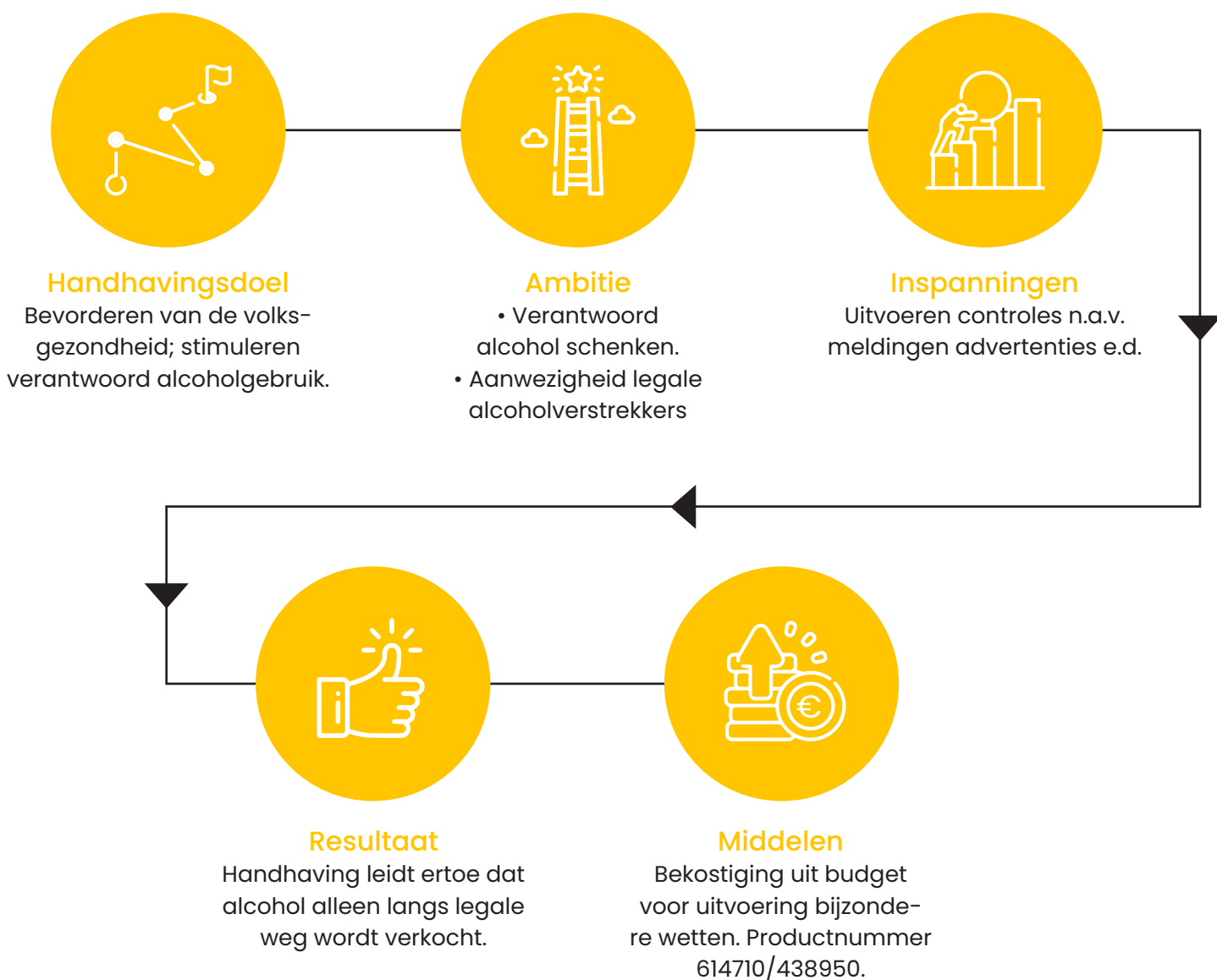
Bekostiging uit regulier budget (productnummer: 617031/438999).

3.6 Drank- en horecawet

- Het verbod voor particulieren om sterke drank te bestellen en te laten bezorgen. Dit verbod geldt niet voor legale slijterijen en particuliere cateringbedrijven.
- Horecabedrijven en slijterijen sluiten wanneer er geen leidinggevende aanwezig is die op de vergunning vermeld staat.
- Het verbod om zonder vergunning alcohol te schenken in een horecabedrijf of slijterij.
- Het verbod om alcohol te schenken aan een minderjarige.

Achterliggende gedachte

De volksgezondheid beschermen.

3.7 APV Terschelling

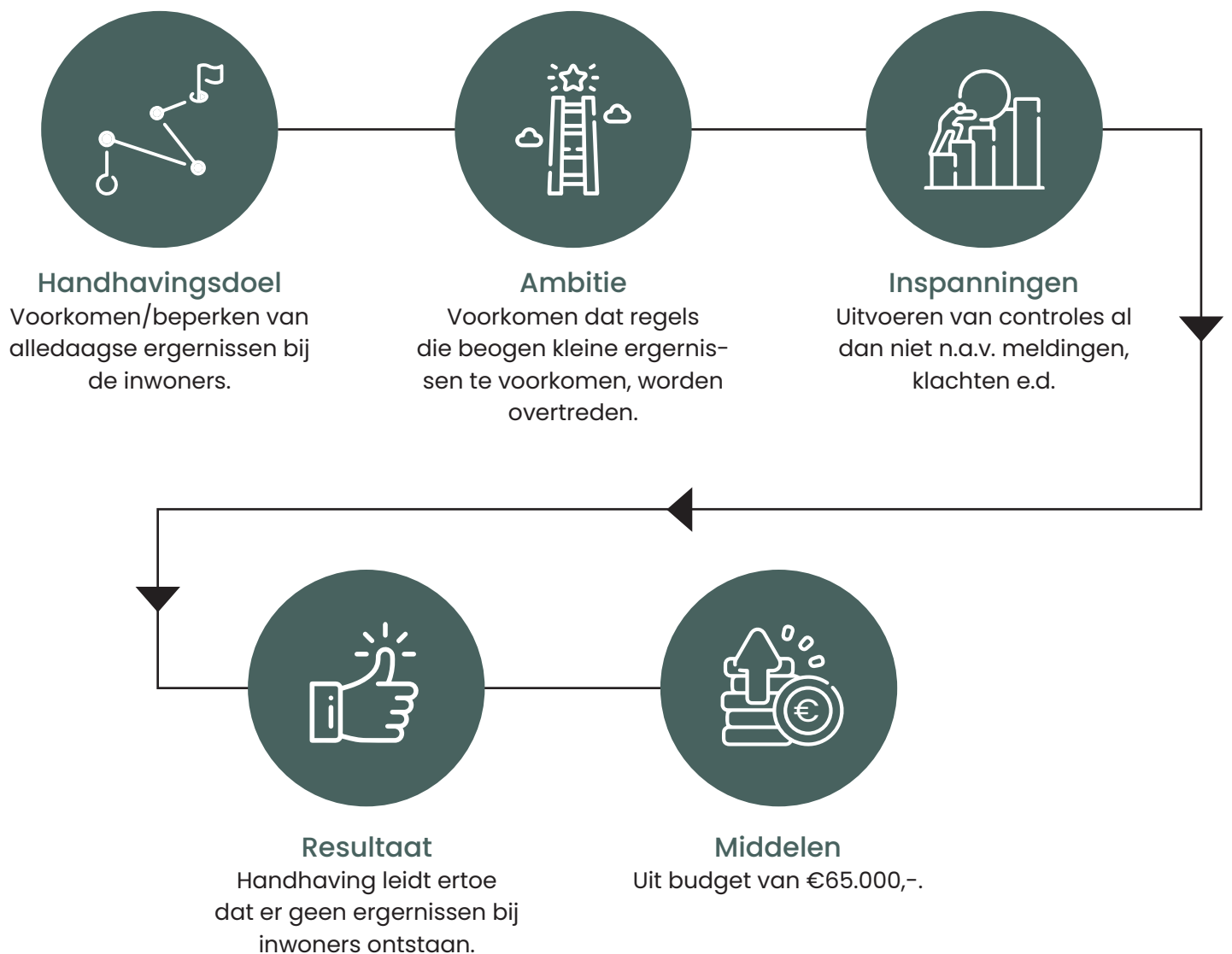
Kleine ergernissen in de openbare ruimte

Voorbeelden

- Honden- en paardenpoep op de stoep en op straat;
- Fout geparkeerde auto's en fietsen;
- Rommel op de stoep en op straat;
- Fietsen in de voetgangerszone;
- Fout geparkeerde caravans/aanhangers.

Achterliggende gedachte

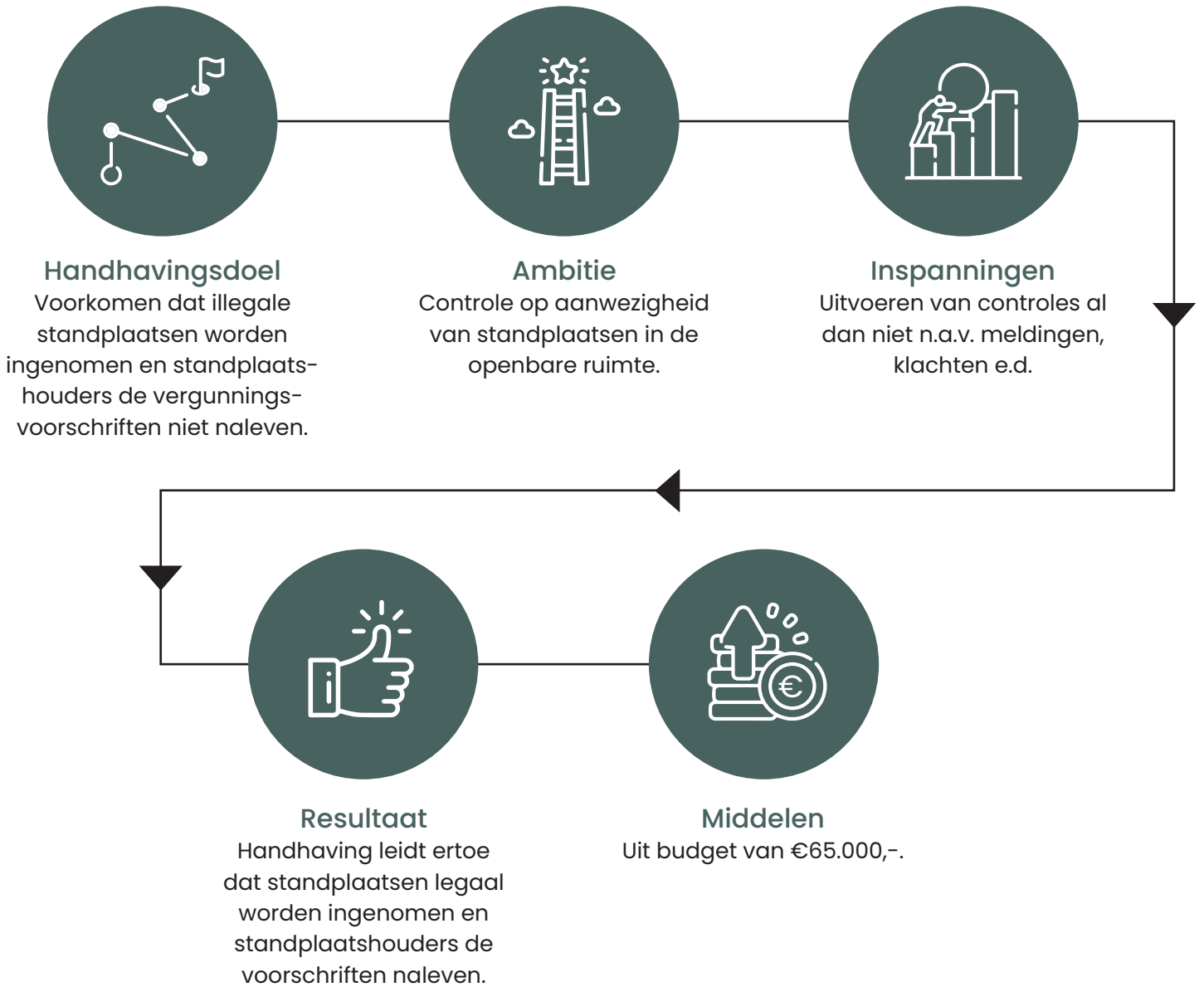
Een veilige en schone openbare ruimte.

Standplaatsen in de openbare ruimte

Achterliggende gedachte

Voorkomen dat het uiterlijk aanzien van de openbare ruimte verslechtert.

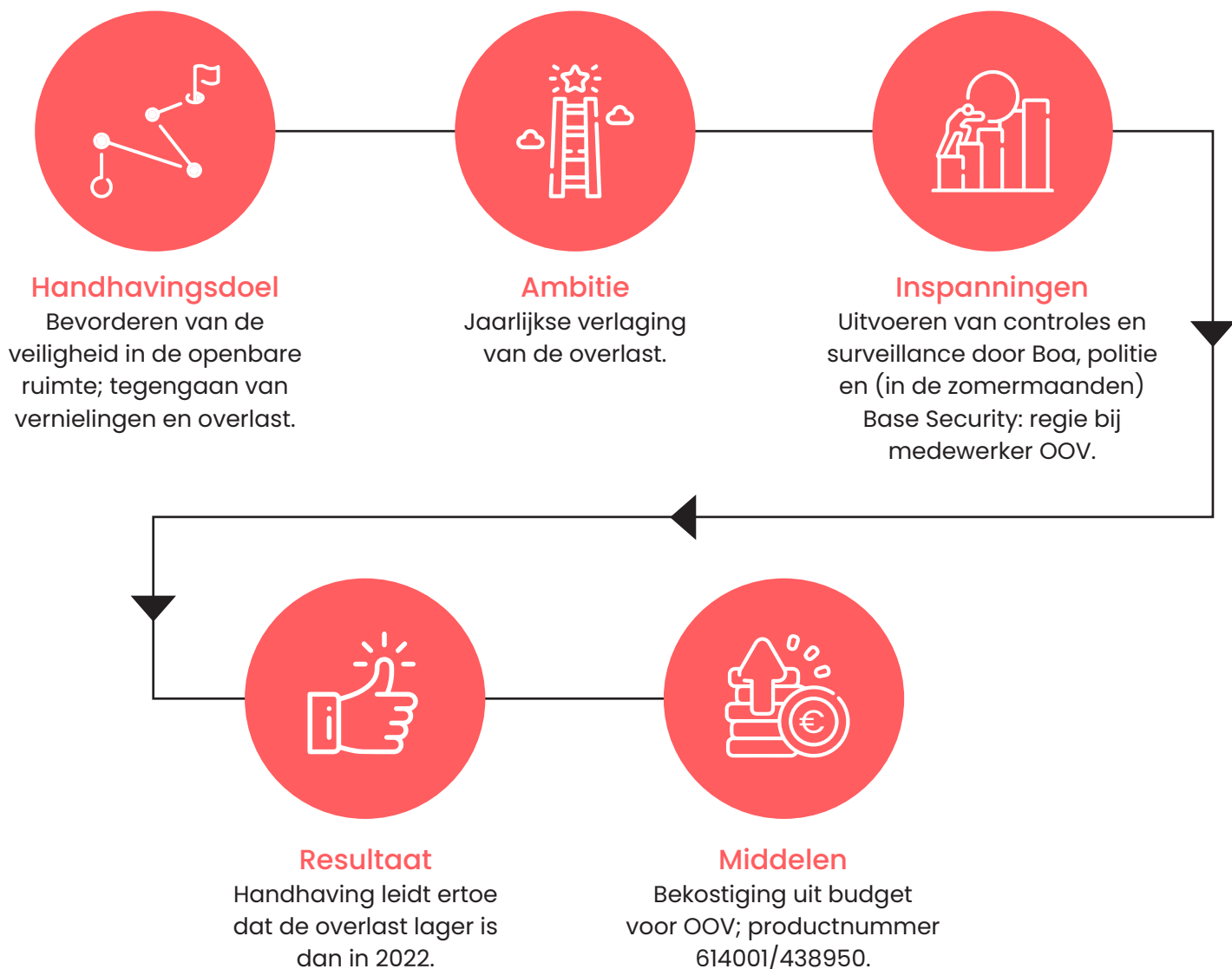

3.8 Openbare orde en veiligheid

Openbare orde en veiligheid

Achterliggende gedachte

De veiligheid in de openbare ruimte vergroten.

4. Samenwerking en afstemming

4.1 Samenwerkingsprojecten (provinciale en landelijke prioriteiten)

Regelmatig vergaderen ¹ wij met andere Friese gemeenten, provincie, Wetterskip, politie en Staatsbosbeheer over diverse handhavingsonderwerpen. Het resultaat is een gemeenschappelijk samenwerkingsprogramma met een gevarieerd aanbod van handhavingsonderwerpen.

In de VTH meerjarenagenda 2023-2025 zijn onderwerpen opgenomen die een looptijd hebben van één tot enkele jaren. De deelnemers kunnen hieruit kiezen. Het doel is het uitwisselen van kennis en ervaring binnen een onderwerp of juist het bundelen van kennis om tot een product te komen. Voor 2023 staat onder andere het volgende op de agenda:

- De invoering van de Omgevingswet, met daarbij aandacht voor het delen van inzichten omtrent gemeentelijke omgevingsvisies;
- De actualisatie van de landelijke handhavingstrategie en die doorvertalen naar het gemeentelijk handhavingsbeleid;
- Kennisuitwisseling over het werken met de nieuwe wet kwaliteitsborging ².

4.2 Afstemming met het Openbaar Ministerie

De impact van de overtreding van bepaalde milieuregels kan groot of aanzienlijk zijn. Is het gedrag van de overtreder bovendien bewust en/of gericht op het behalen van financieel voordeel, dan nemen wij op basis van de sanctiestrategie uit de beleidsnota "Helder handhaven" contact op met het Openbaar Ministerie. Samen met hen bespreken wij dan welke aanpak in dat geval het beste is. Is dat een gezamenlijke aanpak met het Openbaar Ministerie via het bestuursrecht of het strafrecht? Of is de aanpak via het strafrecht in dit geval het beste? De aanpak via het strafrecht start vaak met een opsporingsonderzoek onder leiding van de Officier van Justitie.

¹ VTH-overleg (Vergunningen-, Toezicht- en Handhavingsoverleg) vindt elk kwartaal plaats in het gemeentehuis van Heerenveen

² O.g.v. deze wet is voor een x-aantal zaken de planmaker verantwoordelijk voor het laten toetsen van zijn bouwplan door een door hem in te huren gecertificeerde plantoetsers in plaats van door de gemeente

5. Overige zaken

De handhavingszaken worden geregistreerd en de voortgang daarvan wordt bewaakt.

5.1 Toezicht door de VTH pool Harlingen-Terschelling, de FUMO, de Veiligheidsregio, de directeur van de GGD en de eigen vakafdeling team Publiek

De FUMO³ controleert of bedrijven zich aan de milieuregels houden. De VTH pool doet dit voor de regels uit de bestemmingsplannen en andere regels uit het omgevingsrecht. De vakafdeling controleert op de naleving van de gemeentelijke verordeningen⁴. De regionale brandweer van de Veiligheidsregio controleert bedrijven op de brandveiligheidseisen uit het Bouwbesluit. De directeur van de GGD⁵ controleert of exploitanten van bijvoorbeeld kinderdagverblijven zich aan de regels uit de Wet kinderopvang en kwaliteit peuterspeelzalen houden.

5.2 Mandaat

De directeur en de teamleiders van team Publiek en van de VTH pool kunnen namens ons handhavingsbesluiten nemen en werkzaamheden stilleggen. Hierdoor kan de afhandeling van vergunningsaanvragen of het opstellen van handhavingsbesluiten sneller verlopen. De verantwoordelijkheid voor de genomen besluiten blijft wel bij ons.

5.3 Toezicht en handhaving basistaken milieu

De provincies en gemeenten hebben een wettelijke verplichting om gezamenlijk met de omgevingsdienst een uniform VTH-beleid⁶ op te stellen. Dit geldt voor de zogenaamde milieubasistaken. De provincie Fryslân en de Friese gemeenten hebben samen met de FUMO zo'n uniform beleid opgesteld. Op 16 februari 2021 hebben we dit beleid vastgesteld. Het beleid geldt als aanvulling op onze beleidsnota Helder handhaven. De FUMO moet als omgevingsdienst verplicht de milieubasistaken uitvoeren. Voor Terschelling geldt dat er 42 bedrijven binnen die milieubasistaak vallen. Op basis van het VTH-beleid, bepaalt de FUMO welke bedrijven zij in welk jaar gaat controleren. Voor Terschelling geldt dat de FUMO in 2023 een zestal bedrijven gaat controleren. Daarnaast zal de FUMO op ons verzoek nog eens 17 bedrijven controleren. Deze bedrijven vallen onder de milieuplustaak. Het gaat dan om bedrijven die genoemd zijn in § 3.2 van dit handhavingsprogramma.

³ FUMO staat voor Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving; deze omgevingsdienst is in Grou gevestigd en voert in onze opdracht controles uit op de naleving van bestemmingsplannen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

⁴ Zoals de Algemeen Plaatselijke Verordening en de huisvestingsverordening

⁵ GGD staat voor: gemeenschappelijke gezondheidsdienst (een organisatie die voor meerdere gemeenten de wettelijke gezondheidstaken uitvoert)

⁶ VTH staat voor: vergunningverlening, toezicht en handhaving